

Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est

Europa de Sud-Est: Destinație a investițiilor străine
directe în Europa

17 aprilie 2008

Concluziile studiului de atractivitate a Europei de Sud-Est

- ▶ Percepție semnificativ îmbunătățită a atractivității investiționale a regiunii în ultimii 3 ani
- ▶ Lider în ceea ce privește costul forței de muncă și potențialul de creștere a productivității, dominând în activitățile cu necesar mare de forță de muncă
- ▶ Calitatea vieții și infrastructura sunt percepute ca puncte slabe, rezultând în atractivitate mai redusă pentru activitățile cu valoare adăugată mare
- ▶ Nivel ridicat de încredere în viitor generat de statutul de membru UE
- ▶ Creșterea costurilor este percepută ca un potențial pericol pentru atractivitatea regiunii
- ▶ Vizibilitate scăzută din punct de vedere al informațiilor legate de mediul de afaceri din țările regiunii
- ▶ În cazul României și Turciei percepția foarte bună este susținută de realitatea numărului de investiții directe
- ▶ Serbia cunoaște o creștere dinamică
- ▶ Grecia este lider la criteriile de calitate, poziționându-se ca centru regional

Un proiect pan-european al firmei Ernst & Young

- ▶ Este a 2-a ediție a studiului de atractivitate investițională a Europei de Sud-Est
- ▶ Studiul privind atractivitatea investițională a Europei este o publicație anuală fiind însoțit de un număr mare de studii referitoare la o anumită țară sau regiune
- ▶ Baza de referință pentru investițiile reale este *European Investment Monitor*, care cuprinde peste 20.000 de proiecte de investiții străine directe înregistrate în ultimii 10 ani
- ▶ Expertiză și echipă la nivel european: Ernst & Young International Location Advisory Services
- ▶ Rezultatele studiului sunt făcute publice în cadrul Conferinței Mondiale de Investiții organizate anual la La Baule (Franța)
- ▶ Peste 200 de preluări în presă și prezentări publice anual

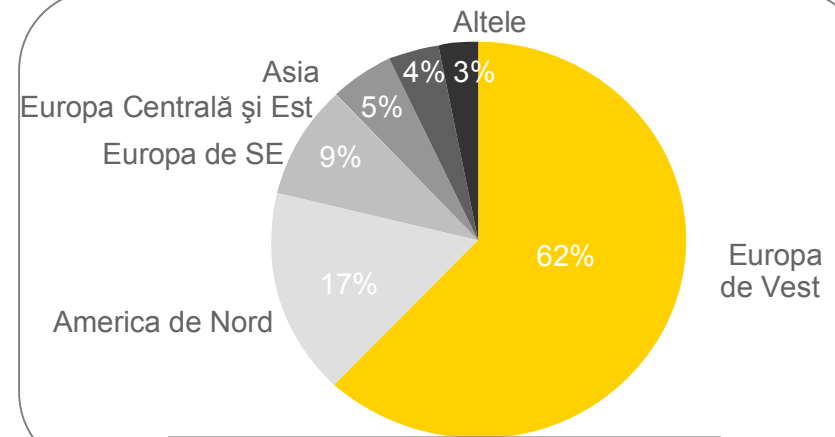
Obiectivele studiului

- ▶ Măsurarea la nivel european a percepțiilor investitorilor referitoare la atractivitatea Europei de Sud-Est pentru investiții străine directe
- ▶ Compararea percepțiilor cu nivelul real al investițiilor din Europa de Sud-Est
- ▶ Analizarea oportunităților de afaceri pentru țările din regiune

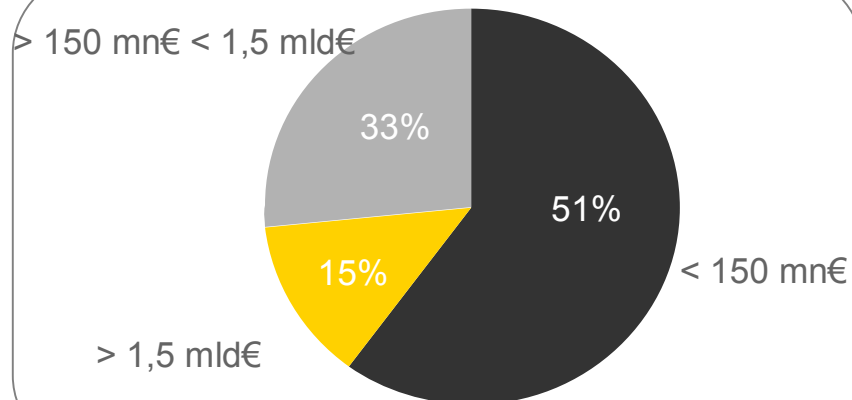
Metodologia studiului

- 102 interviuri telefonice realizate în Asia, America de Nord și Europa în ianuarie 2008
- 114 chestionare trimise prin poștă în țările Europei de Sud-Est în ianuarie 2008
- Un eșantion de investitori intervievați din Europa de Sud-Est și din afara Europei de Sud-Est (50%-50%)

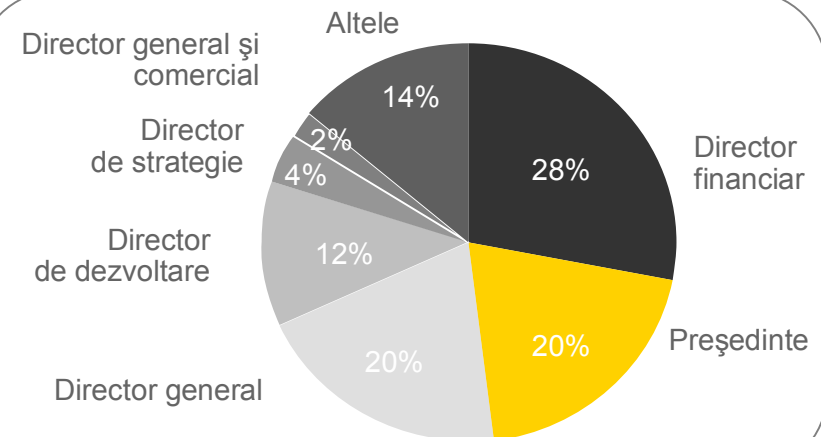
Metodologie

Naționalitatea companiilor

Dimensiunea companiilor

216 directori executivi

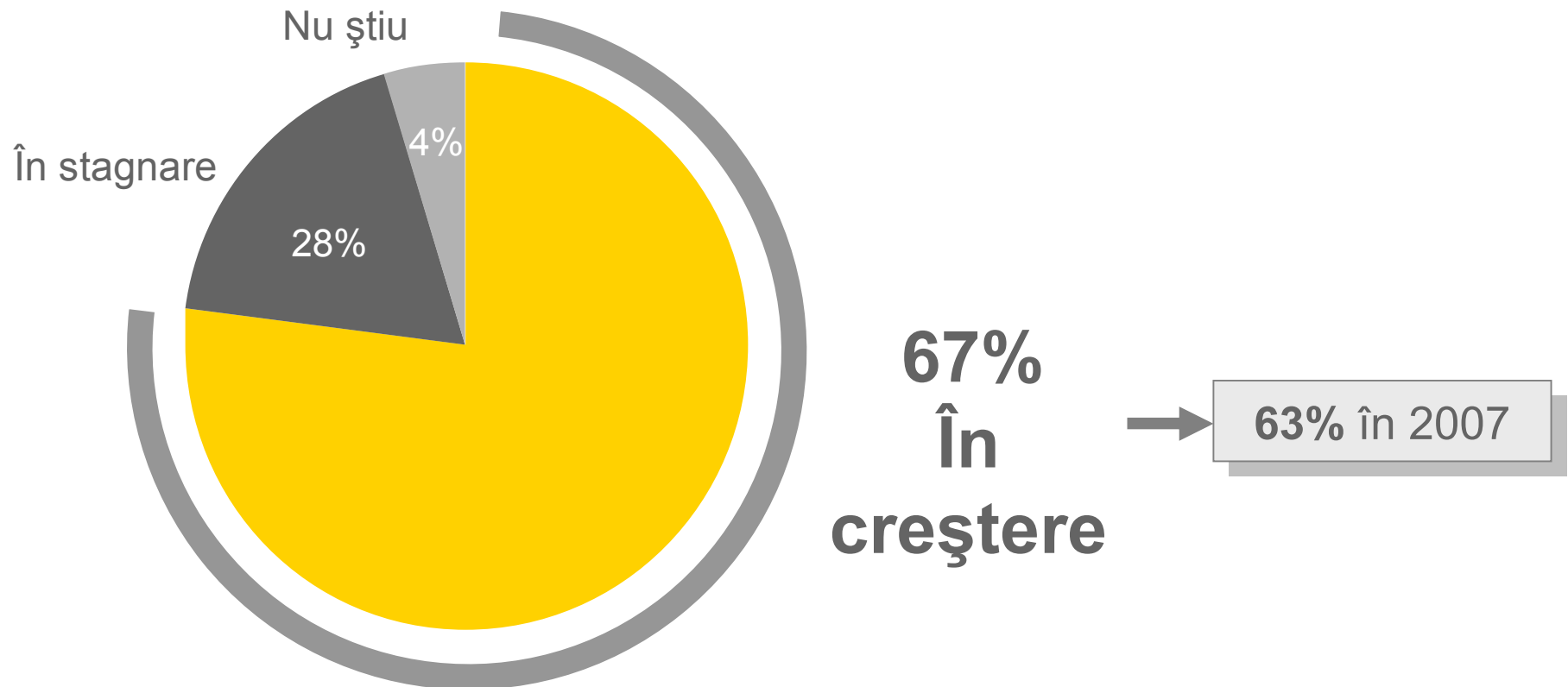
Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Europa de Sud-Est în percepția investitorilor internaționali

Îmbunătățirea percepției în rândul investitorilor

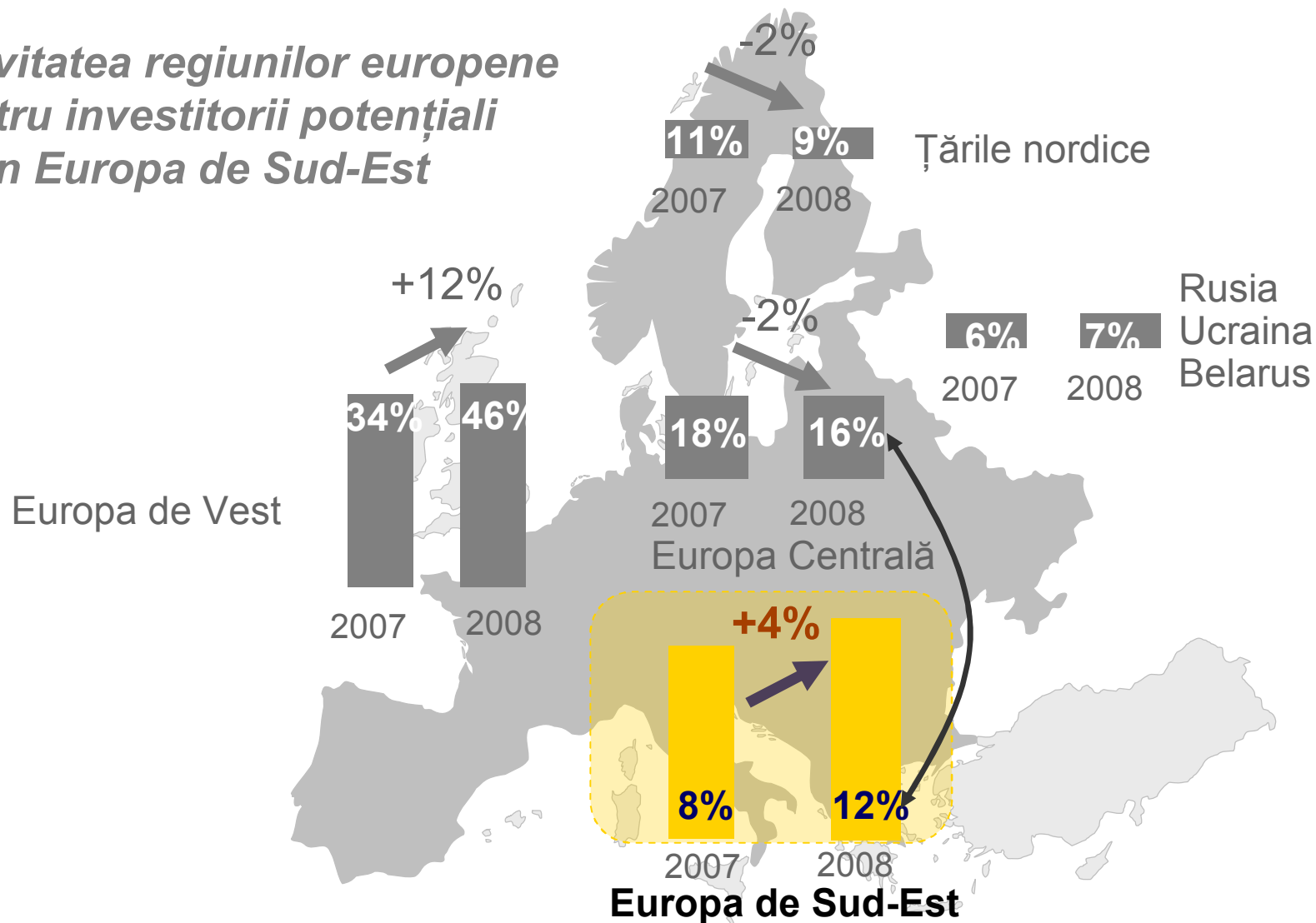
Cum apreciați evoluția mediului investițional în Europa de Sud-Est în ultimii 3 ani?

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Europa de Sud-Est: o destinație emergentă pentru investițiile străine directe

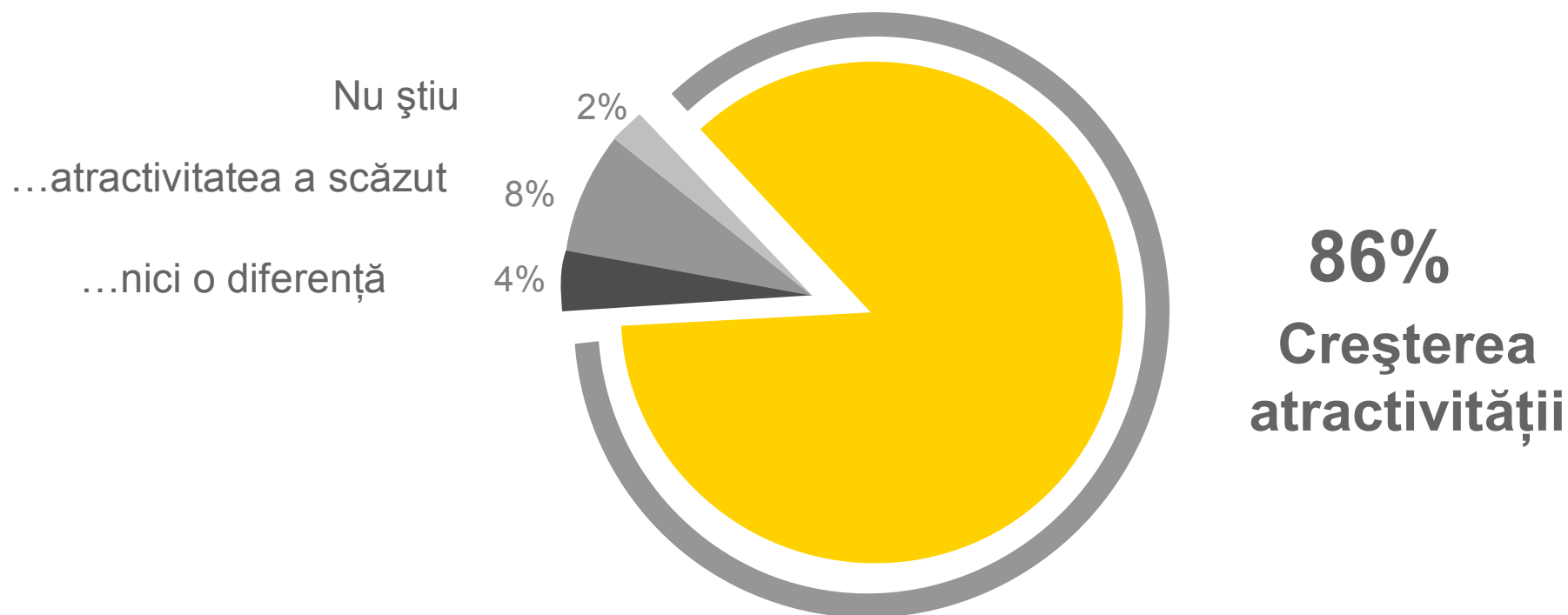
Atractivitatea regiunilor europene pentru investitorii potențiali în Europa de Sud-Est

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Apartenența la Uniunea Europeană contribuie la creșterea perspectivei regionale

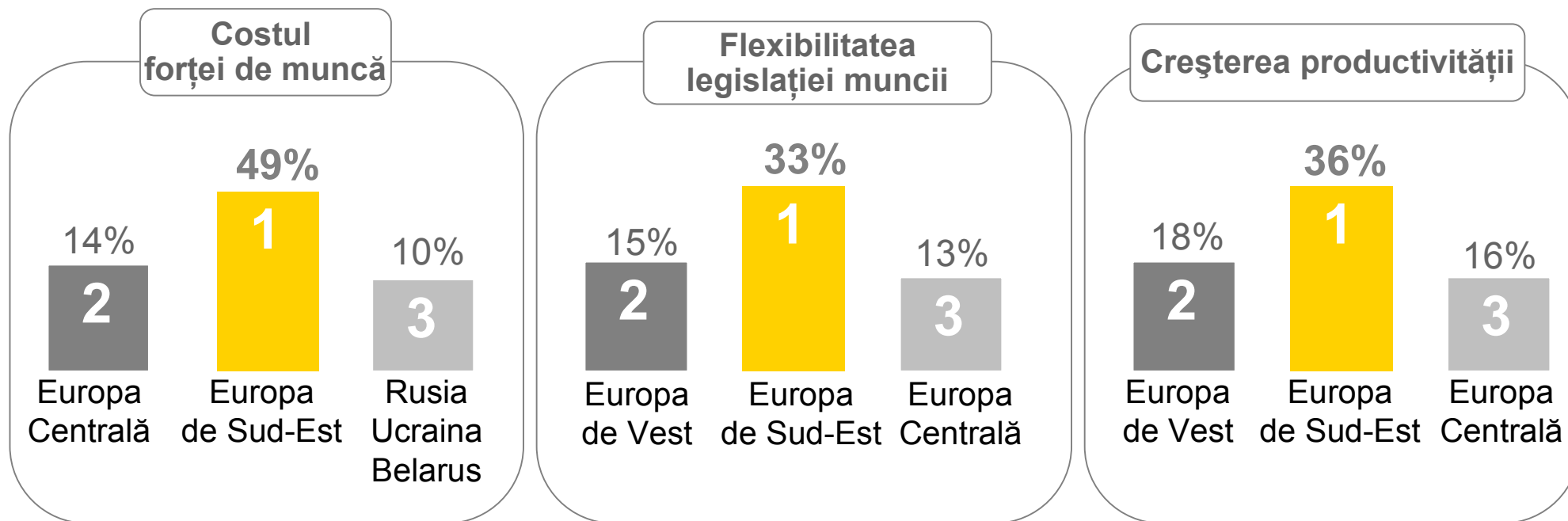
Care este impactul apartenenței la Uniunea Europeană asupra atractivității Europei de Sud-Est?

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Costurile și potențialul creșterii productivității – factori decisivi ai atractivității

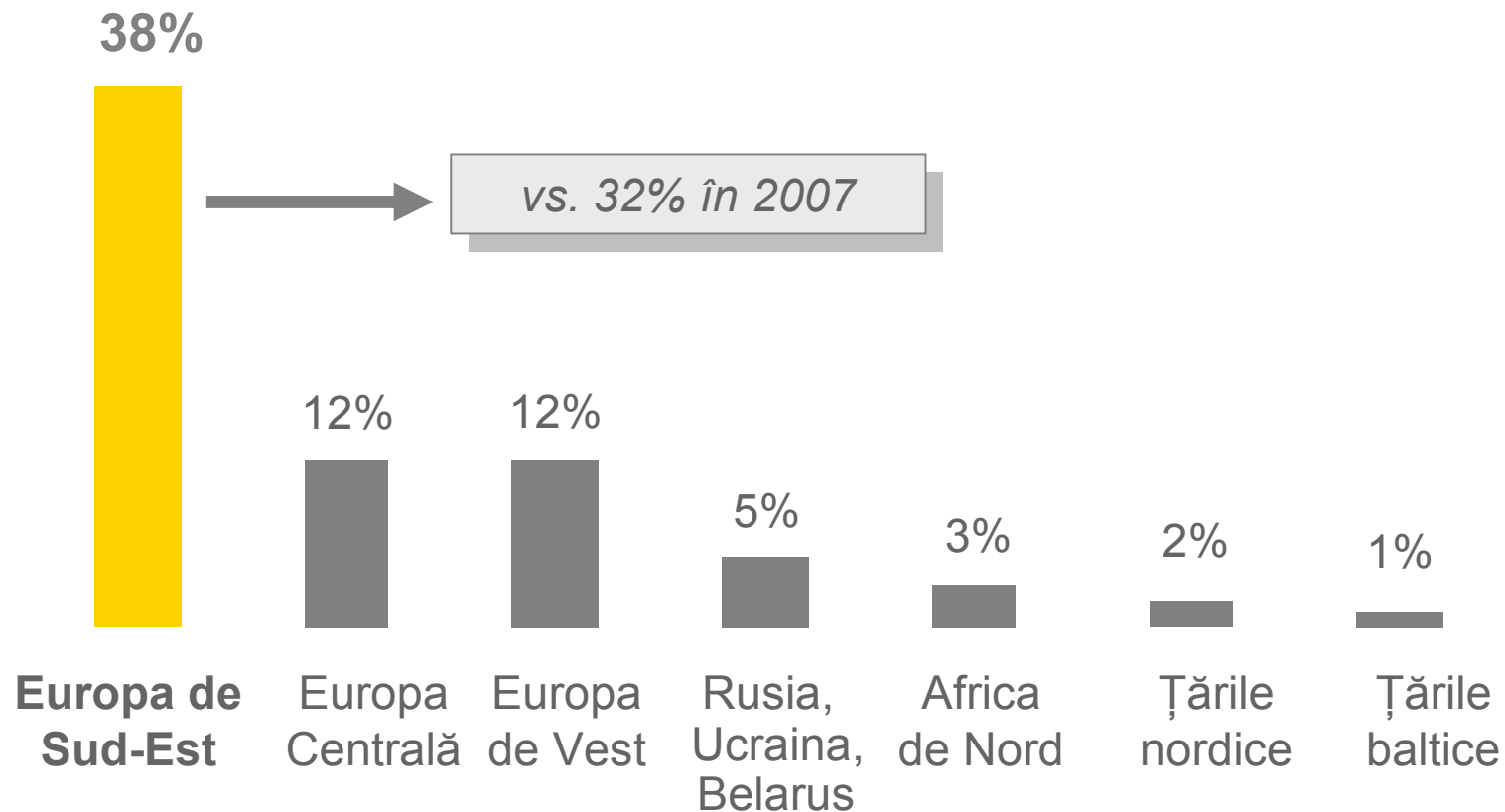
Care regiune în Europa este cea mai atractivă din punct de vedere al costurilor forței de muncă și al potențialului de creștere al productivității?

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Dominația în activitățile cu necesar mare de forță de muncă

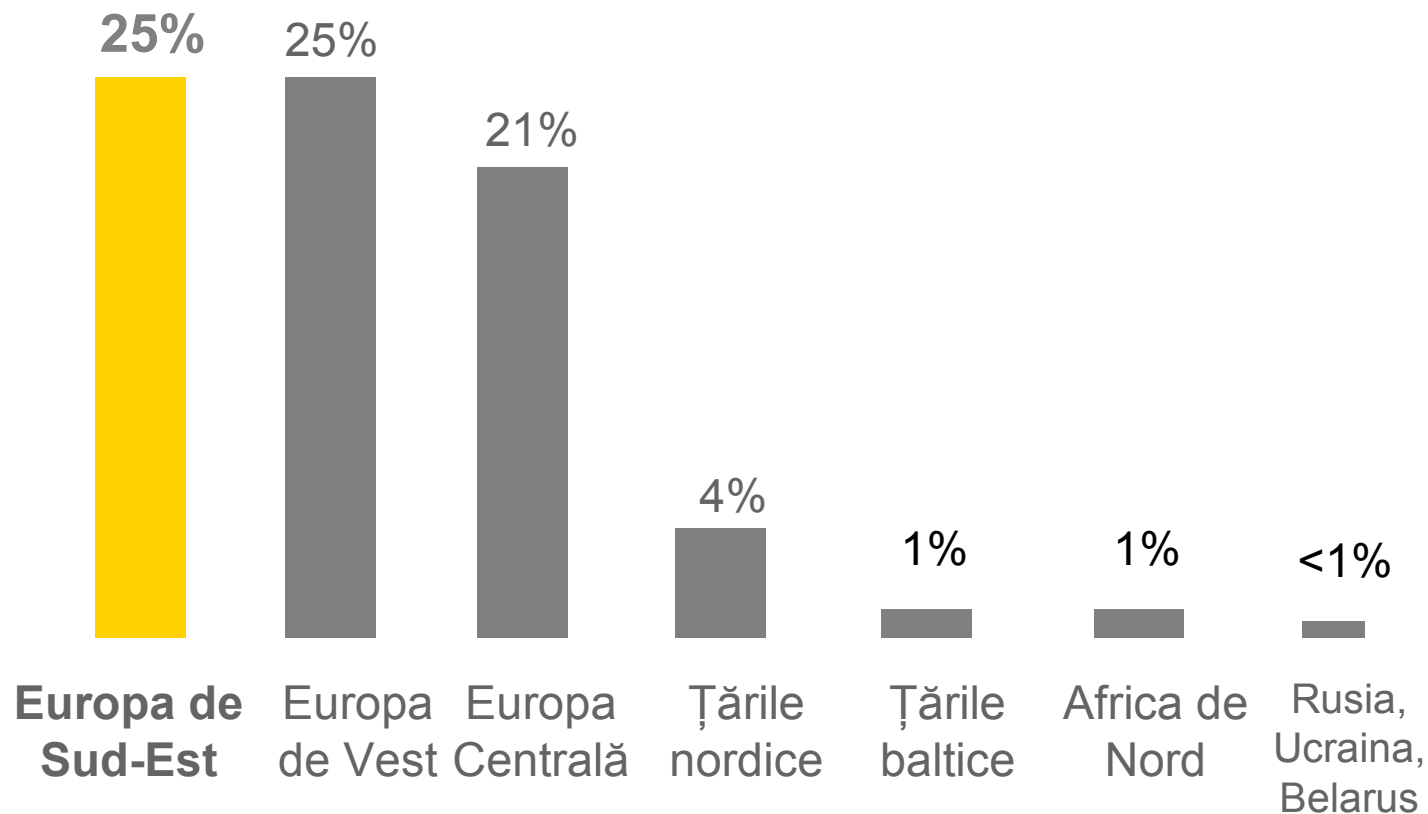
Care regiune este cea mai atractivă pentru activitățile de producție?

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Destinație foarte atractivă pentru Centrele de Servicii “shared service centers”

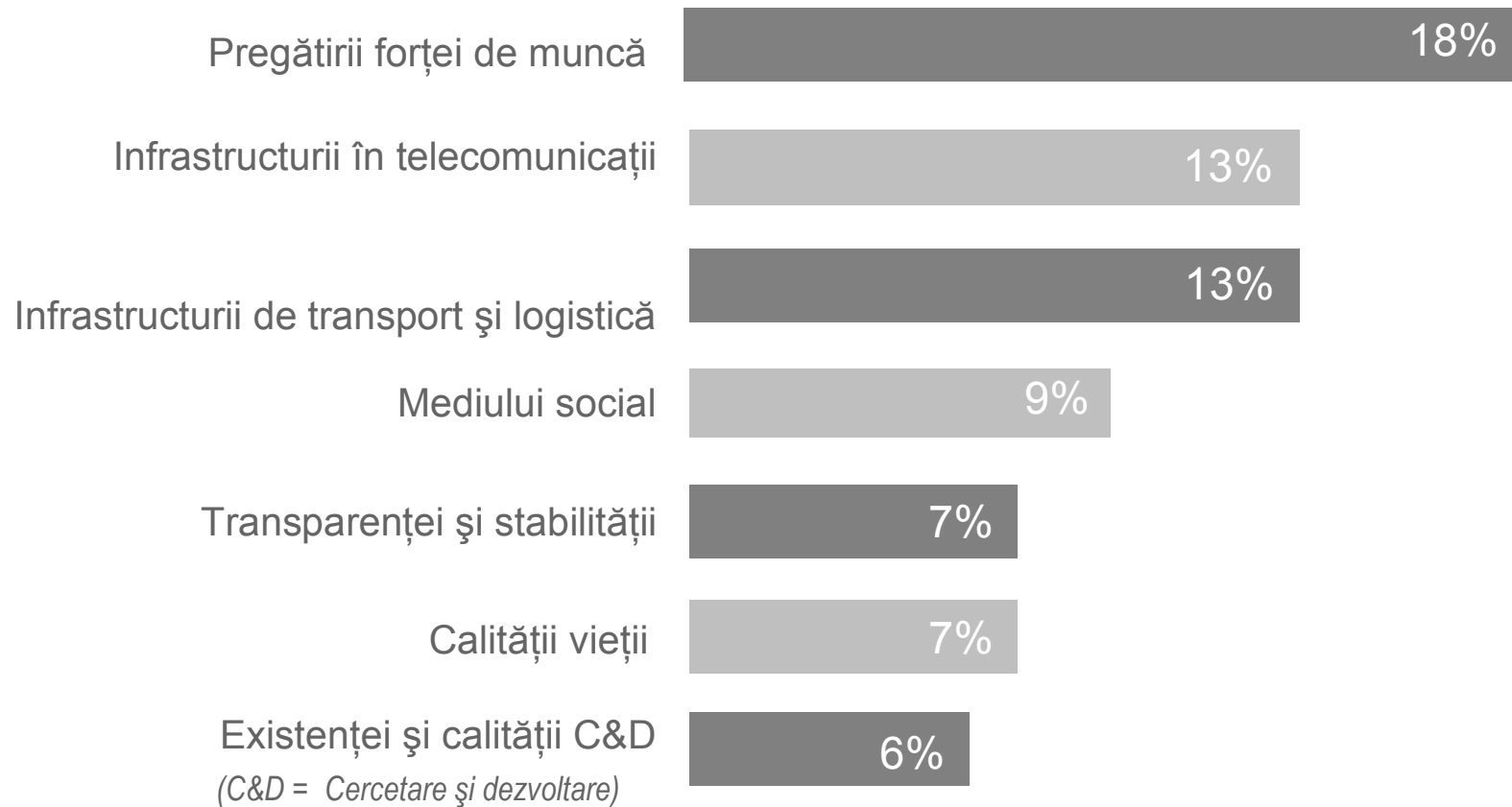
Care este cea mai atractivă regiune pentru investiții în Centre de Servicii și centre regionale administrative?

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Rezultate slabe la criteriile de calitate și infrastructură

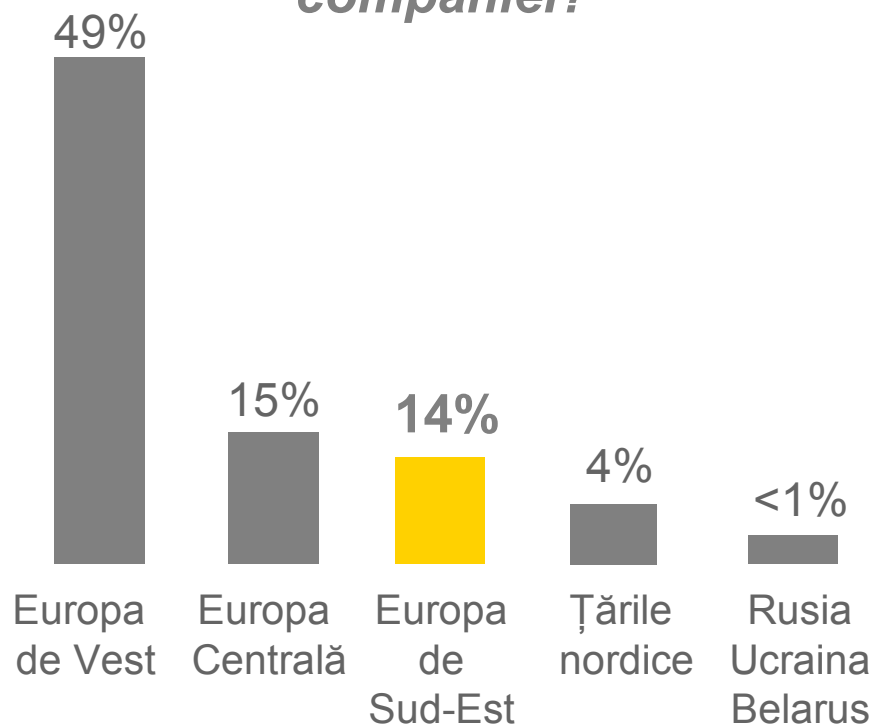
*Care este cea mai atractivă regiune din punct de vedere al ...
(% din respondenți au ales Europa de Sud-Est)*

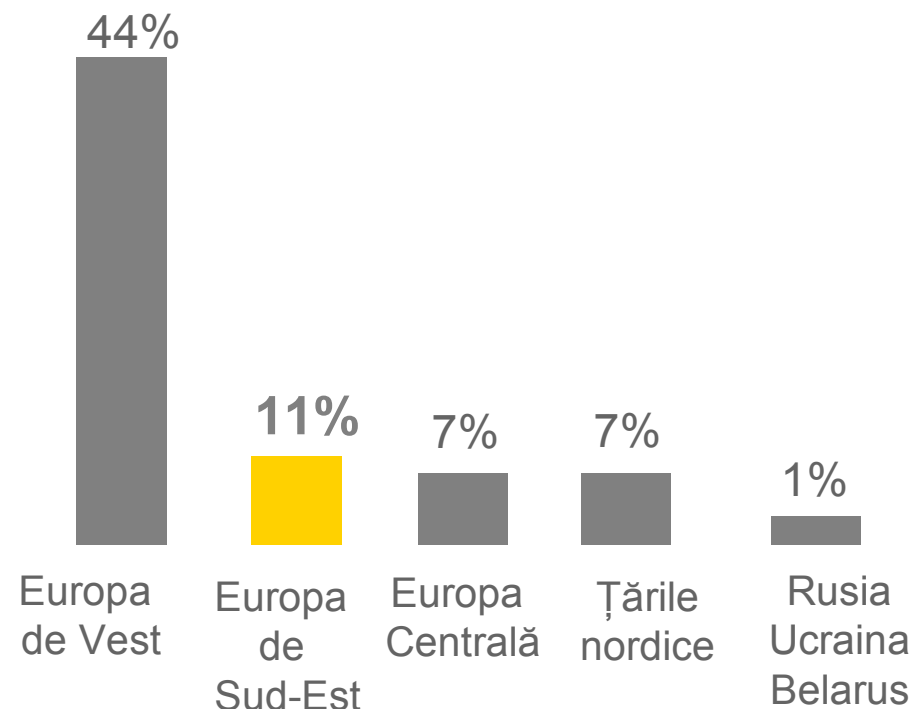
Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Activitățile de management, cercetare și dezvoltare prezintă interes scăzut

Care este cea mai atractivă destinație pentru coordonarea, conducerea companiei?

Care este cea mai atractivă destinație pentru centrele de cercetare și dezvoltare?

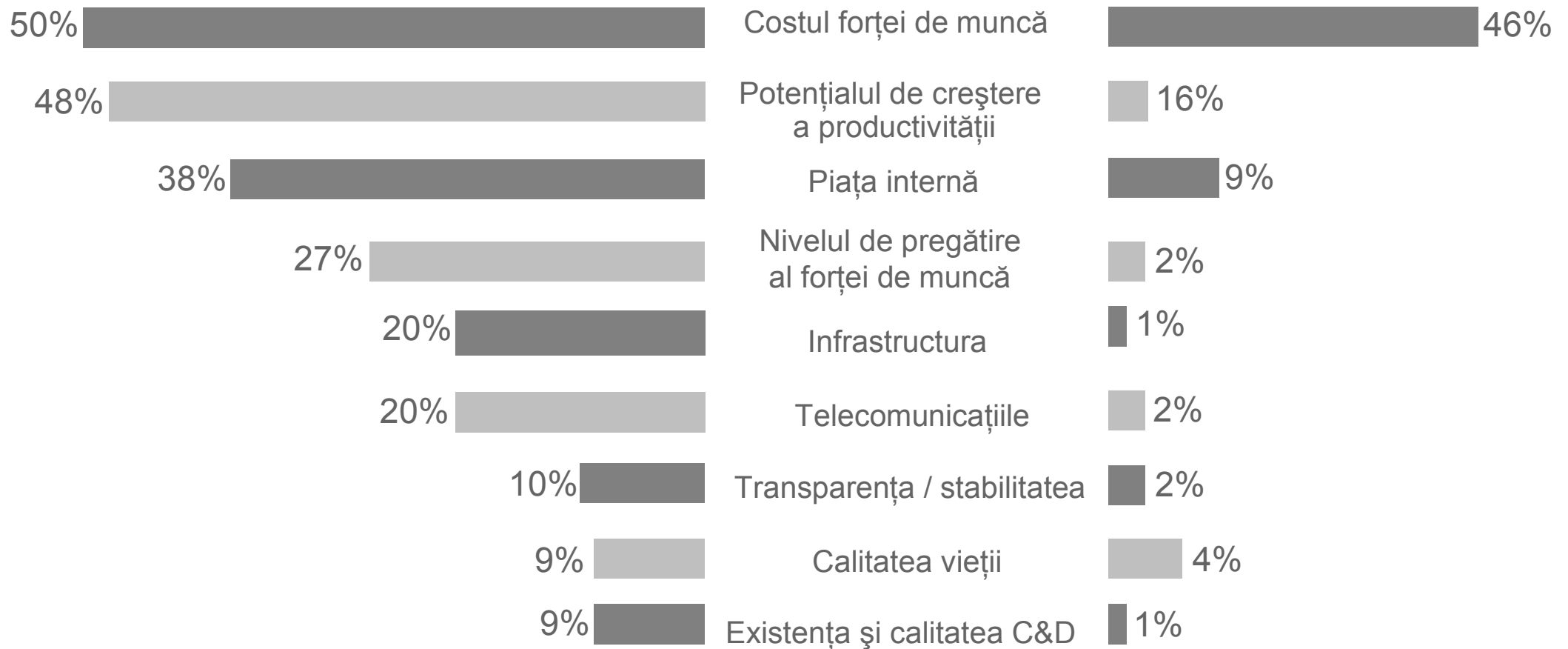

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

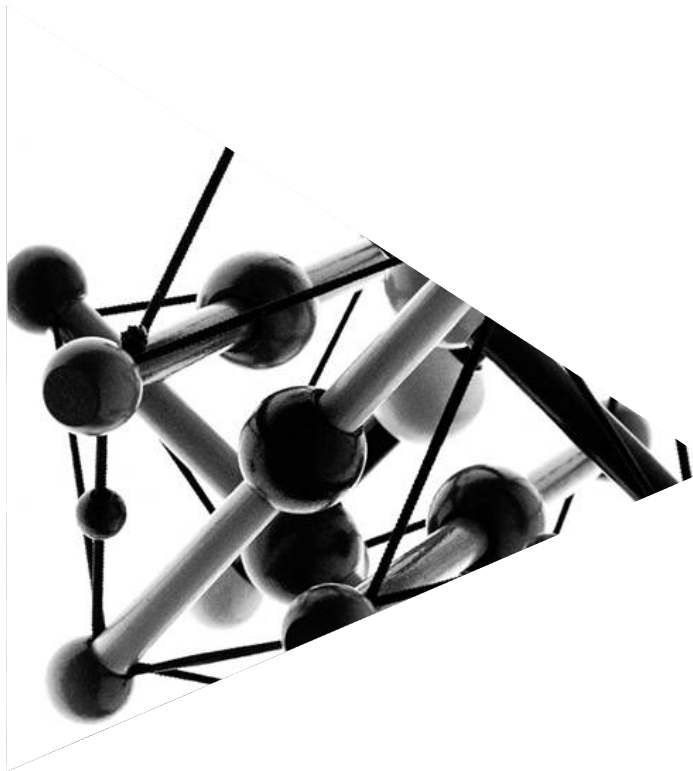
Diferență mare de percepție depinzând de experiența investitorilor în Europa de Sud-Est

Investitori prezenți în Europa de Sud-Est

Investitori potențiali în Europa de Sud-Est

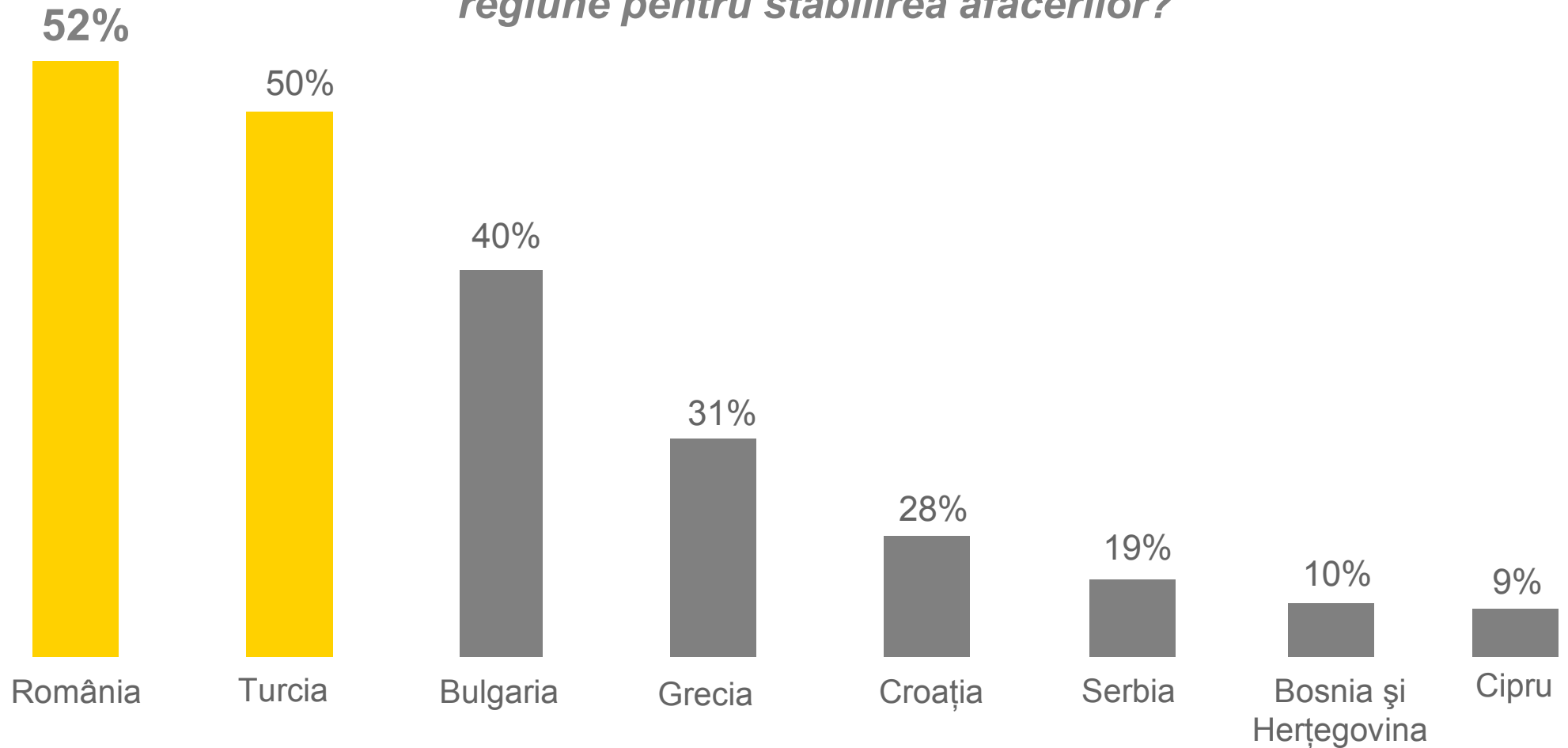
Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Țările din Europa de Sud-Est în percepția investitorilor internaționali

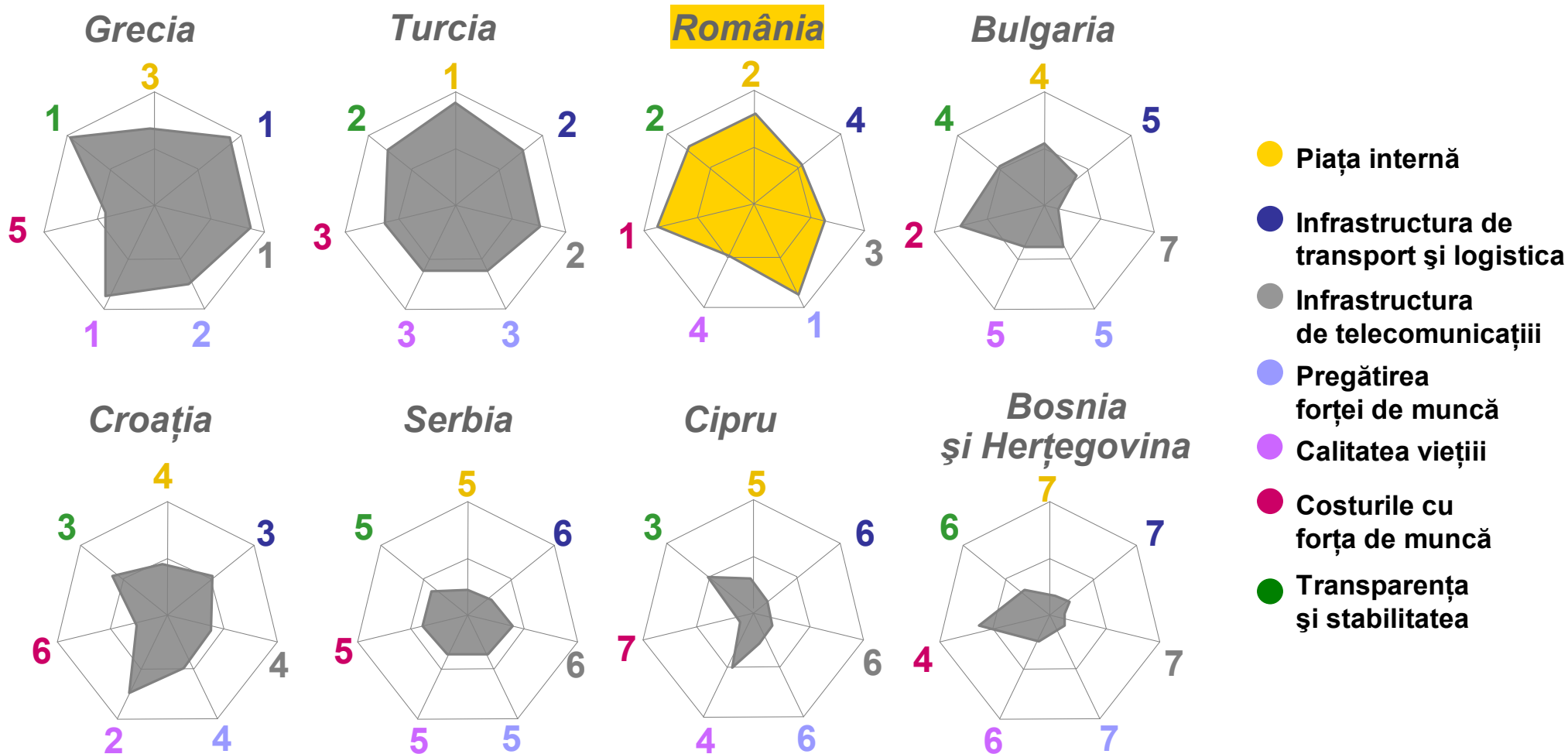
România și Turcia - liderii regiunii

Care sunt, în termeni generali, țările cele mai atractive din regiune pentru stabilirea afacerilor?

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Top 8 – Profil complet după criteriile de alegere a locației

Cifrele indică locul ocupat pentru fiecare criteriu în cadrul Europei de Sud-Est

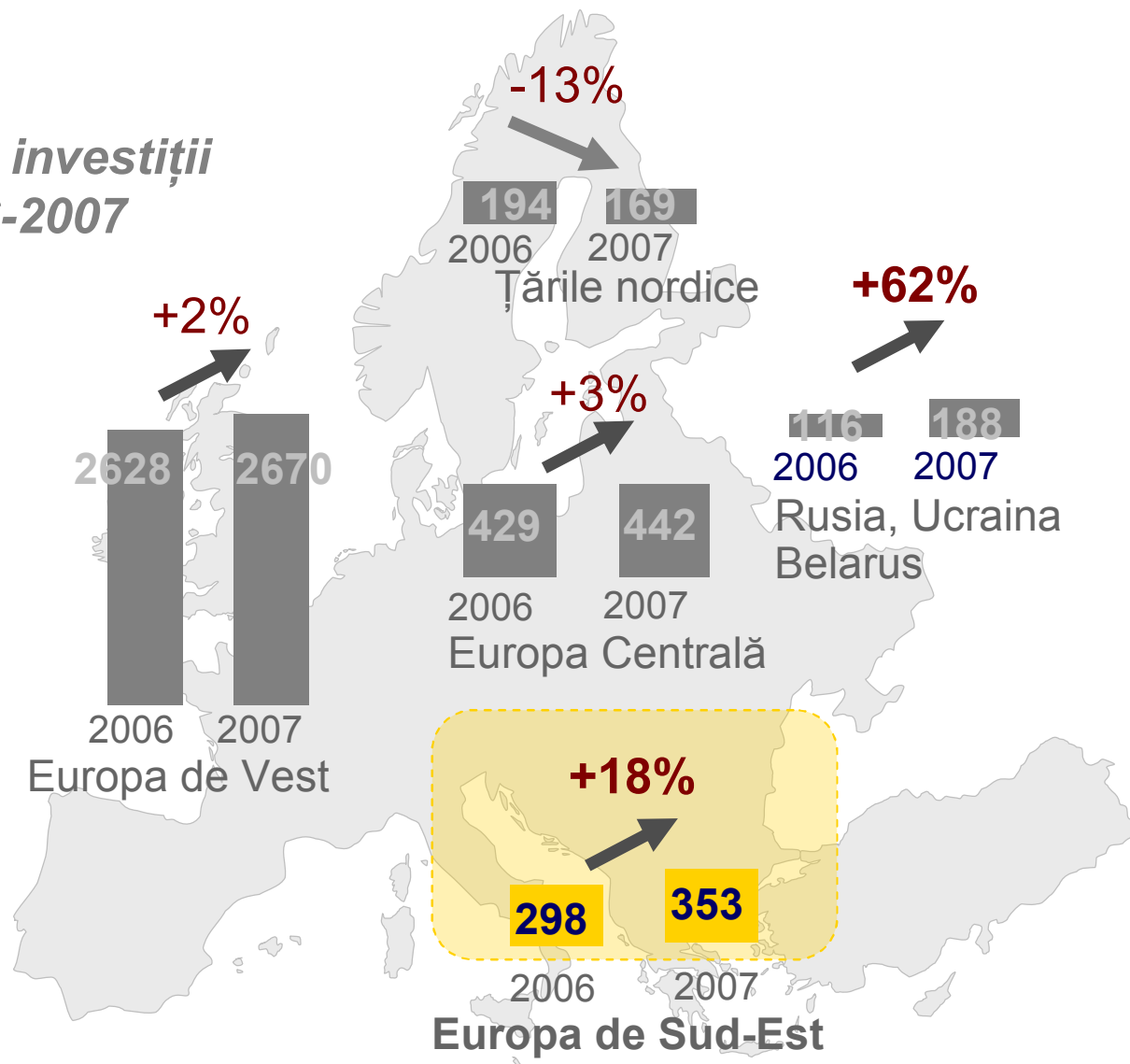
Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Realitatea investițiilor străine directe în Europa de Sud-Est

Dinamism din sud și est

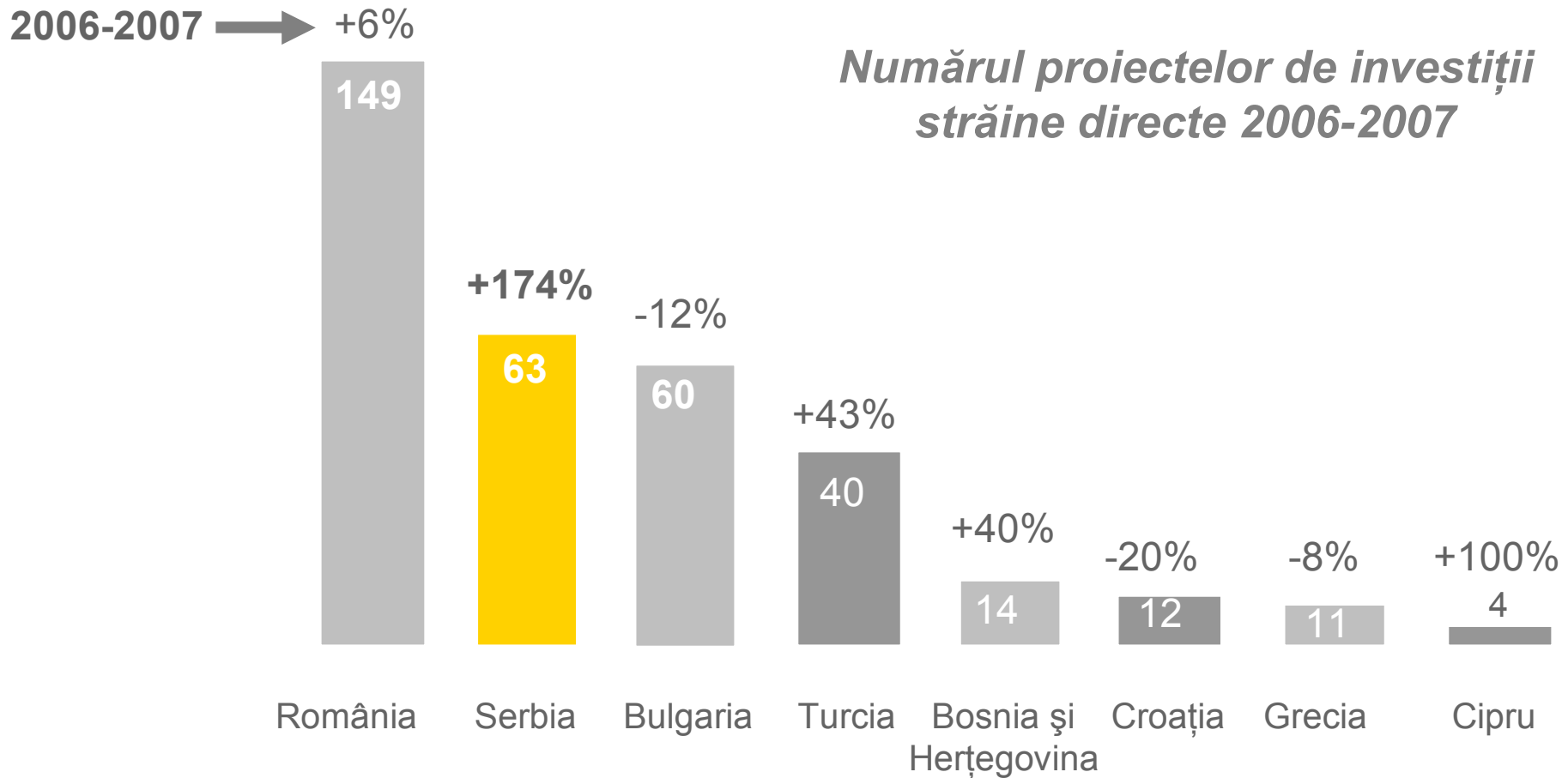
Numărul proiectelor de investiții străine directe 2006-2007

Sursa: EY European Investment Monitor 2008

România: conduce în top

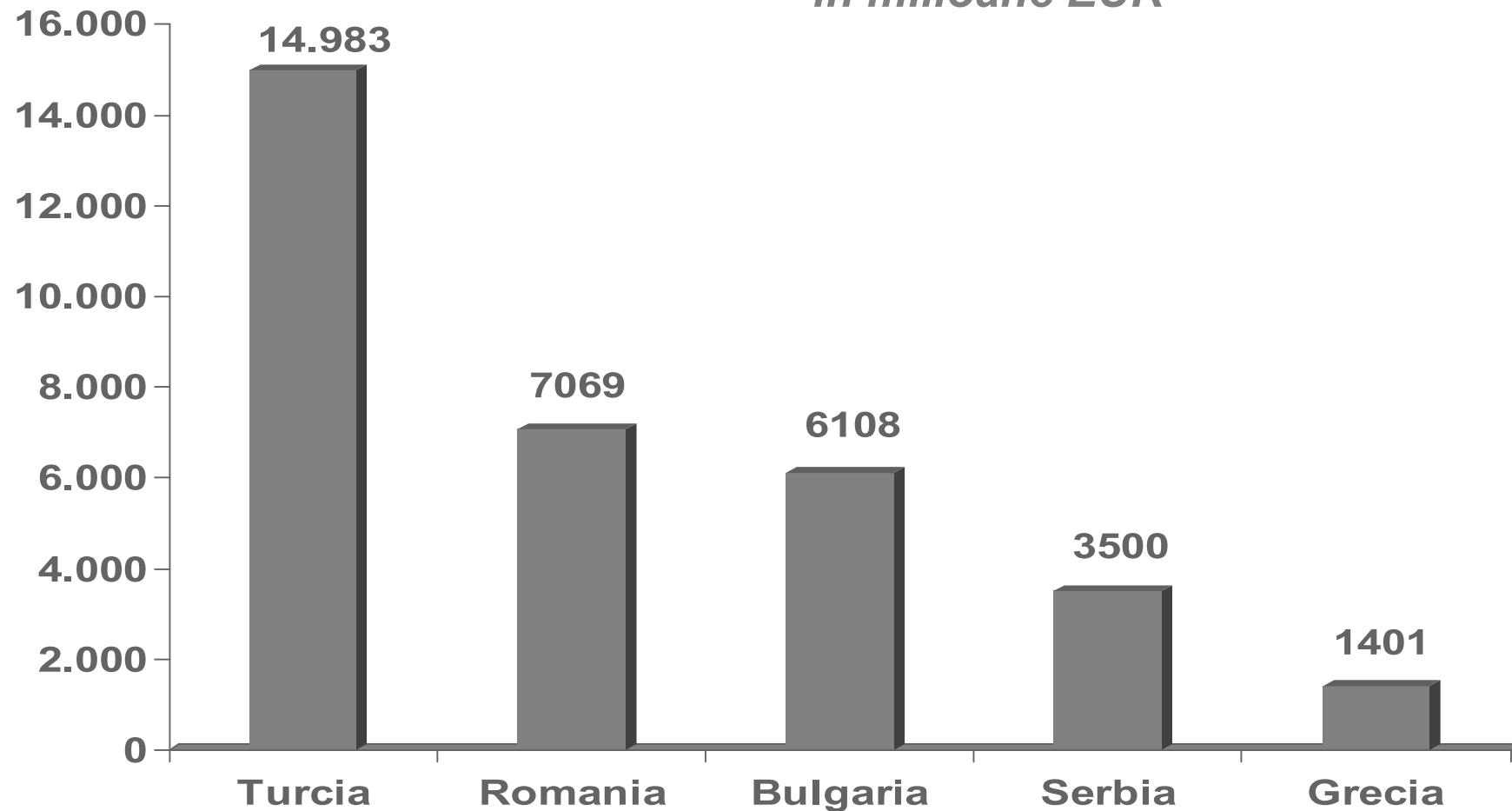
Serbia: creștere dinamică

Sursa: EY European Investment Monitor 2008

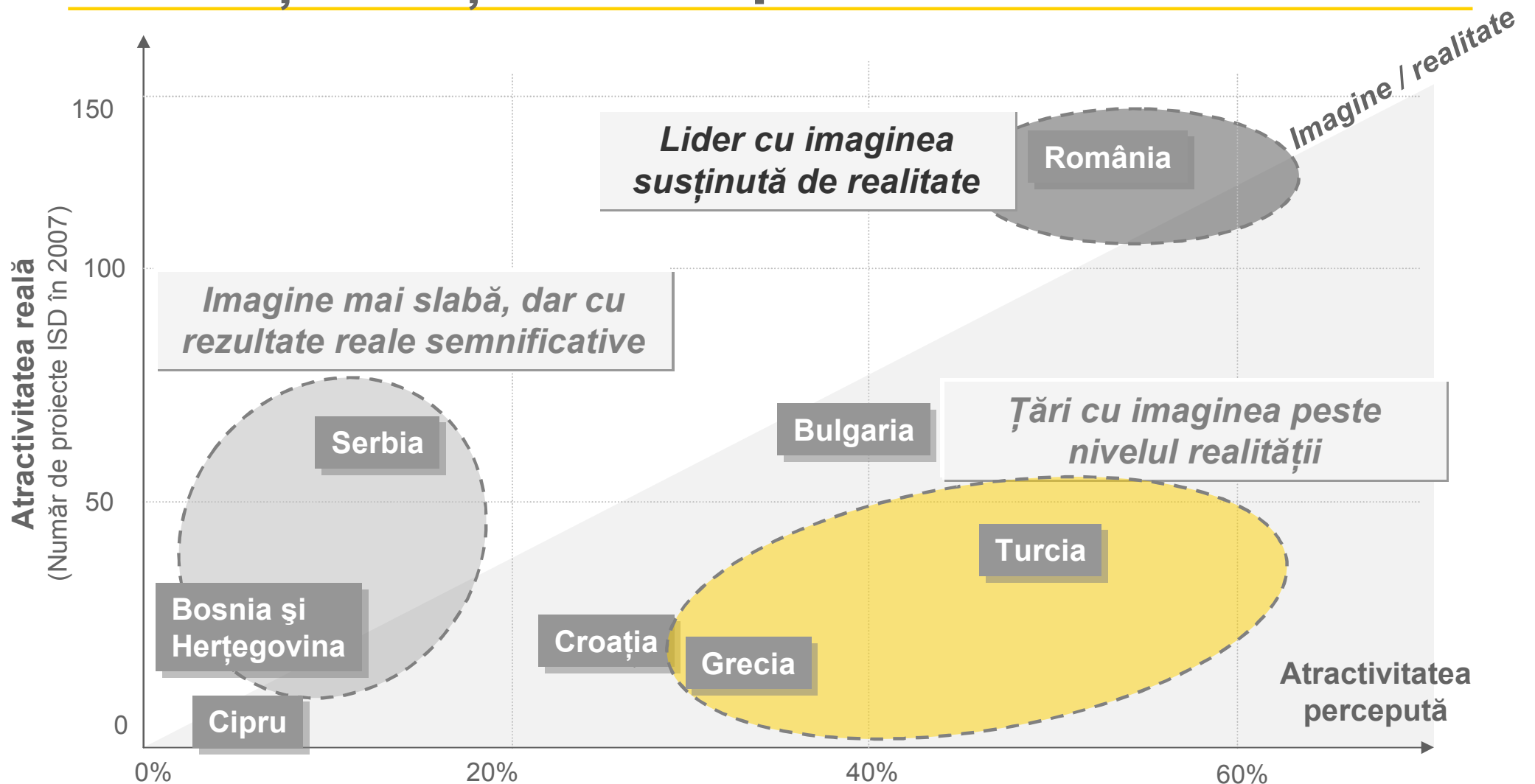
Investiții străine directe în anul 2007

*Valoarea fluxului de ISD în anul 2007
în milioane EUR*

Sursa: Agențiile de investiții și băncile naționale ale țărilor selectate (cifre estimative)

România: imagine puternică ca destinație de investiții susținută de proiecte reale

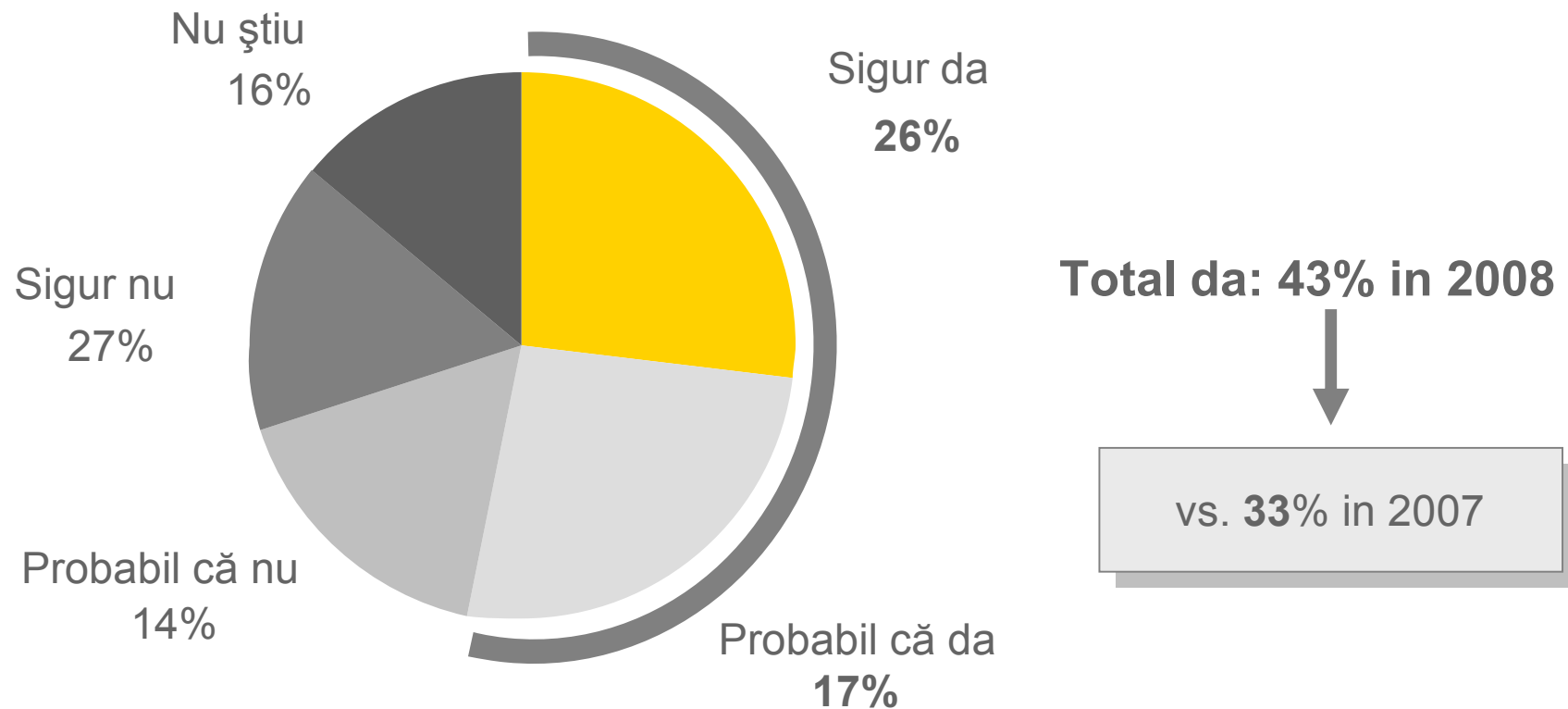
Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 - 216 directori executivi
EY European Investment Monitor 2008

Perspective pentru țările din Europa de Sud-Est

Percepțiile pozitive conduc la creșterea atractivității investiționale

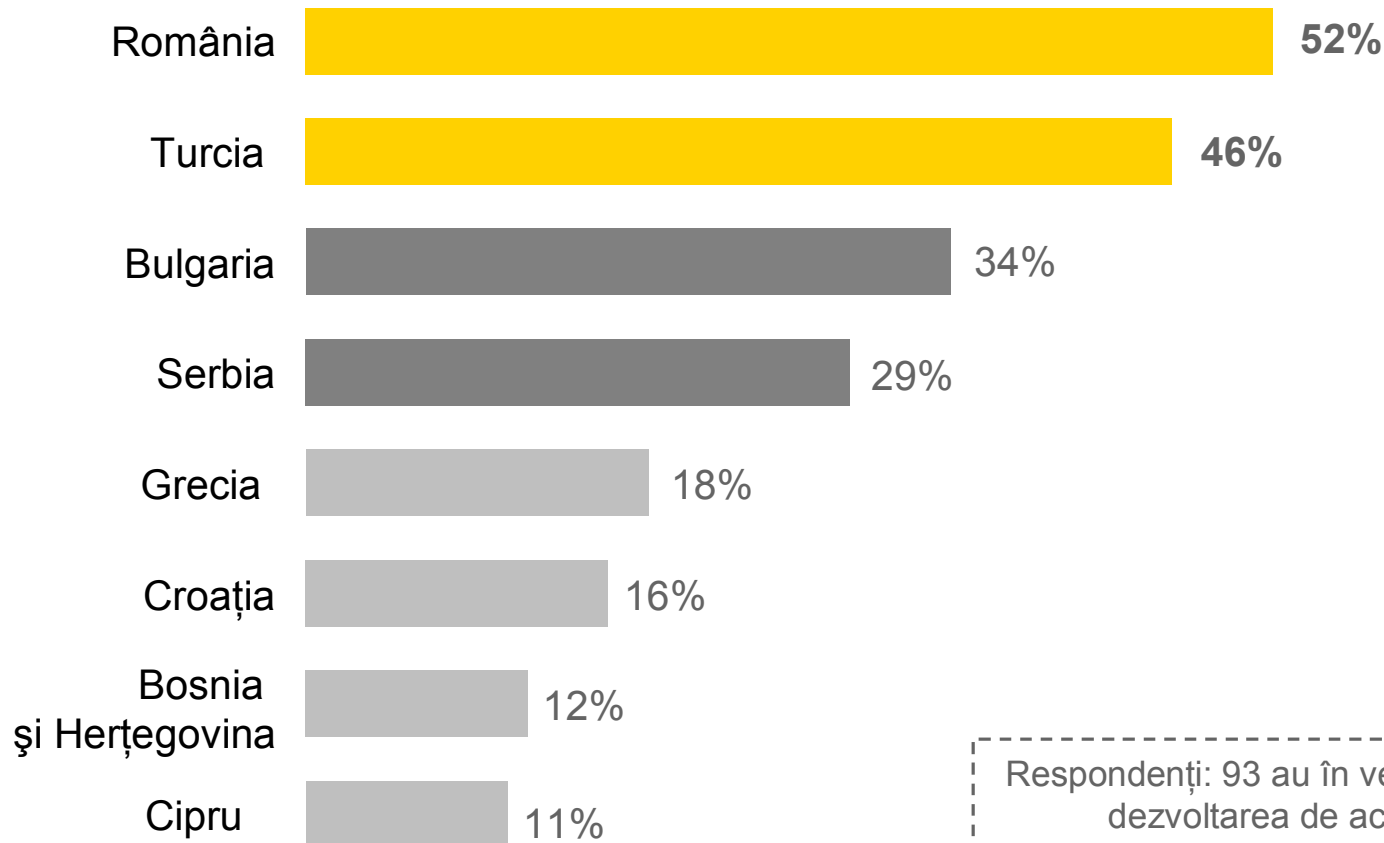
Aveți de gând să stabiliți sau să dezvoltați activități în Europa de Sud-Est?

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Bulgaria și Serbia: evoluții semnificative

În ce țară din Europa de Sud-Est doriți să inițiați sau să dezvoltați activități?

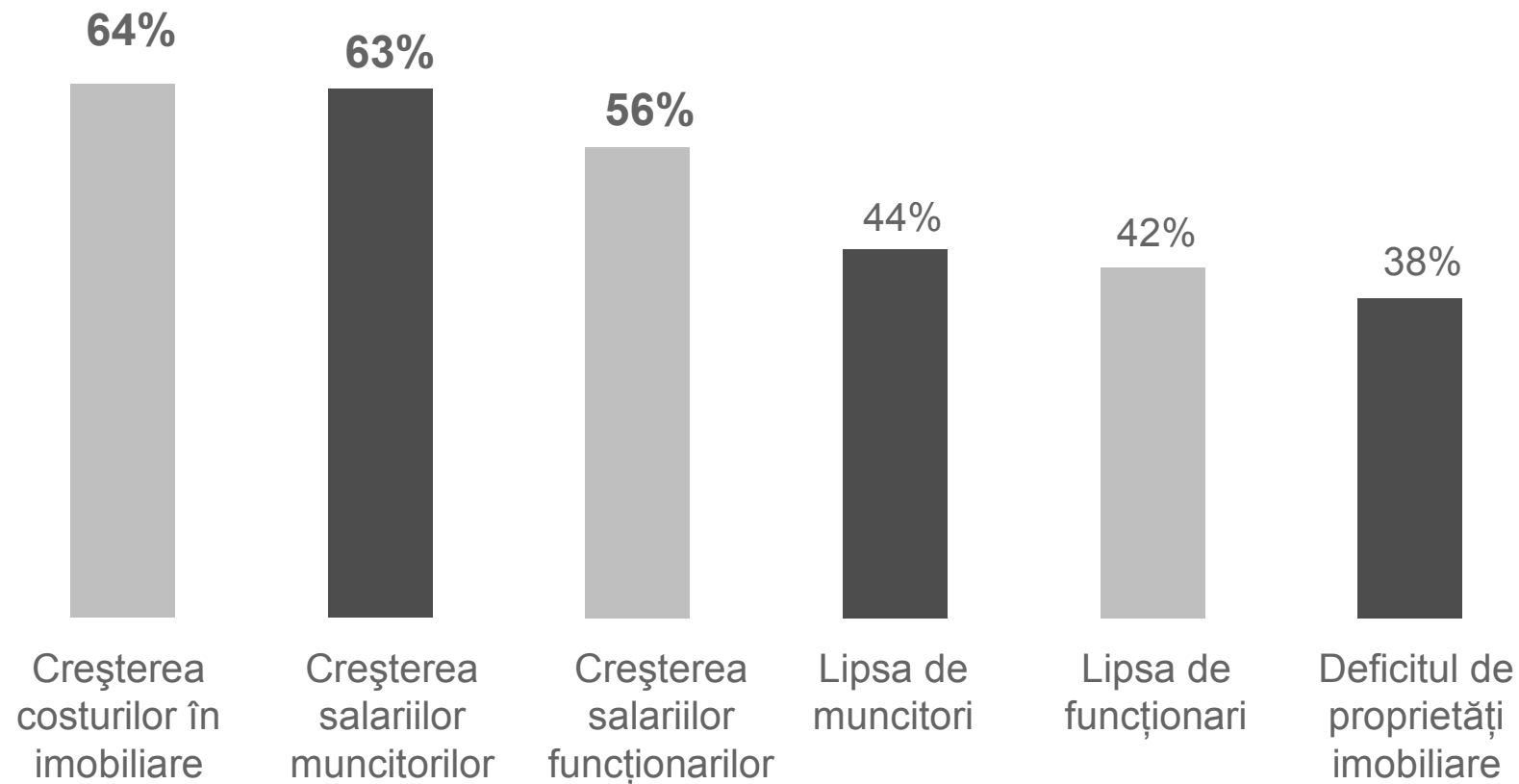

Respondenți: 93 au în vedere înființarea sau dezvoltarea de activități în ESE
Întrebări cu răspunsuri multiple

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008

Creșterea costurilor și lipsa forței de muncă pot periclita atractivitatea regiunii

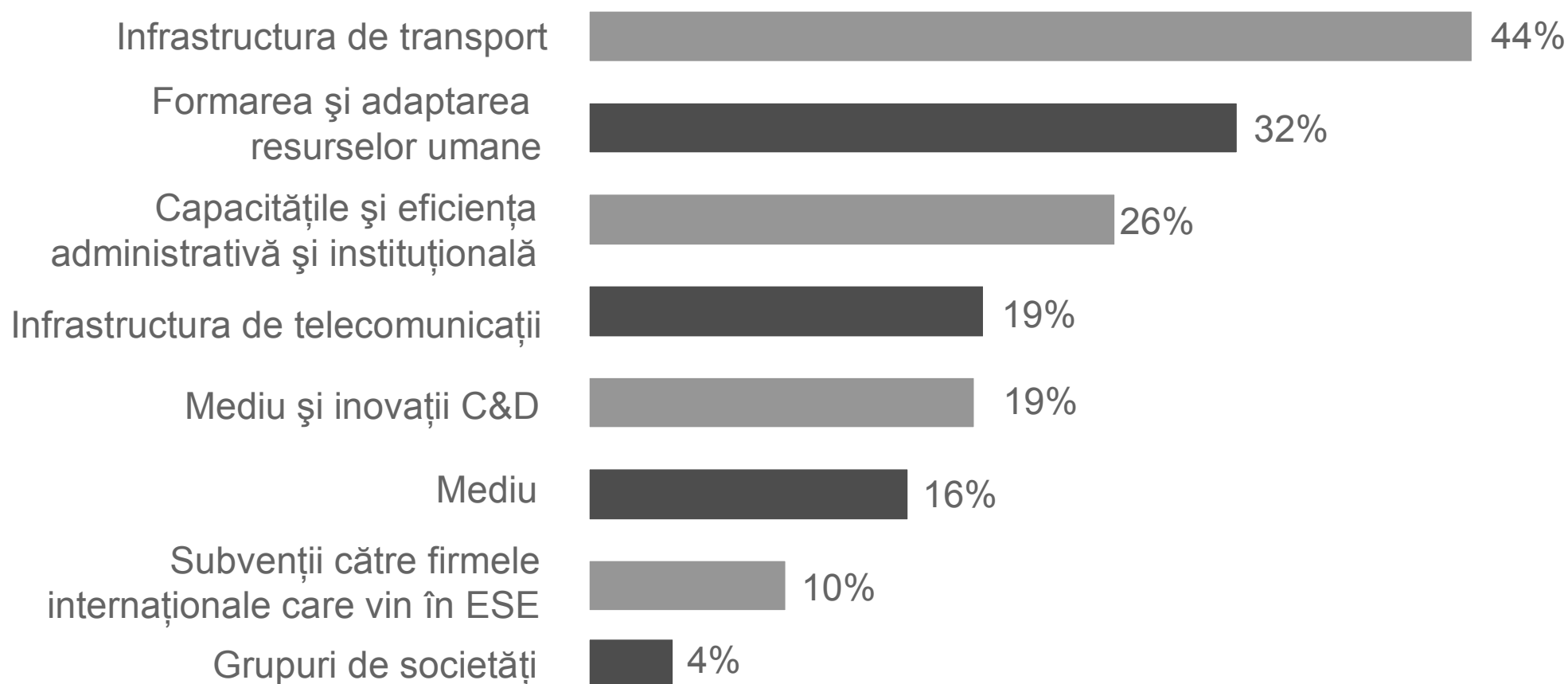
Care sunt pericolele la adresa atractivității Europei de Sud-Est?

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Alocarea fondurilor UE pentru îmbunătățirea infrastructurii de transport și a resurselor umane

Care sunt, în opinia investitorilor, cele mai importante arii de finanțare din fondurile EU?

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

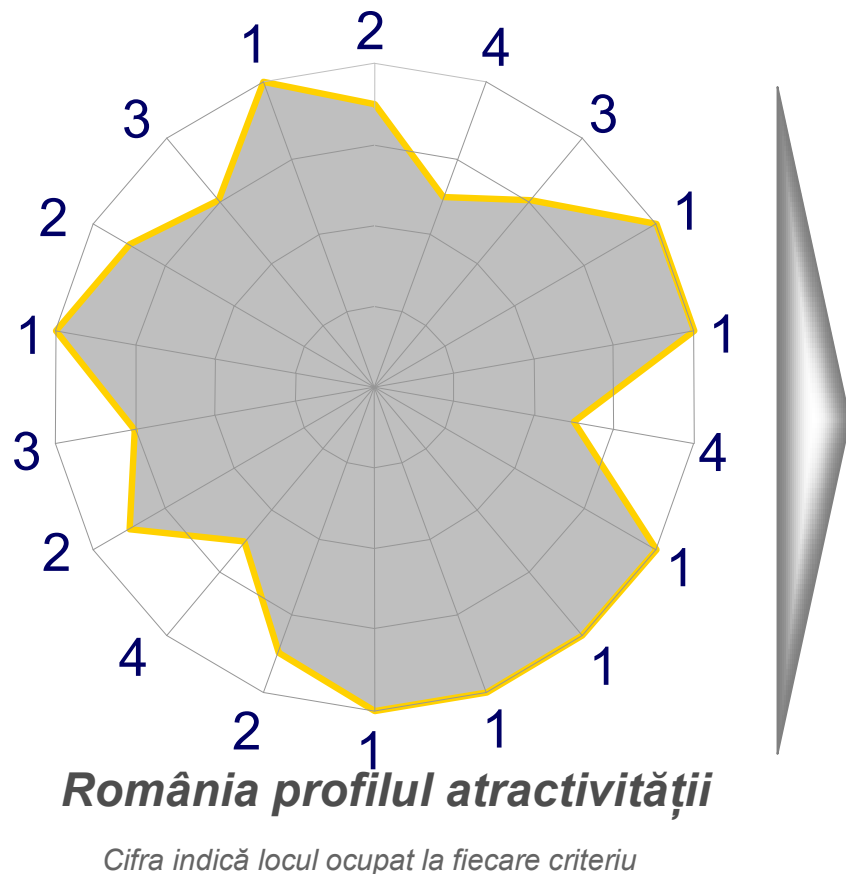

România

Cum să menții poziția de lider al regiunii?

Liderul indisputabil al Europei de Sud-Est

România s-a clasat pe locul 1 la jumătate din criteriile studiului și este în TOP 3 la 15 dintre cele 18 criterii

România ocupă locul 1 la:

Costurile forței de muncă (26%)

Creșterea productivității (25%)

Forța de muncă calificată (19%)

Domenii de îmbunătățit:

Infrastructura de telecomunicații (12%)

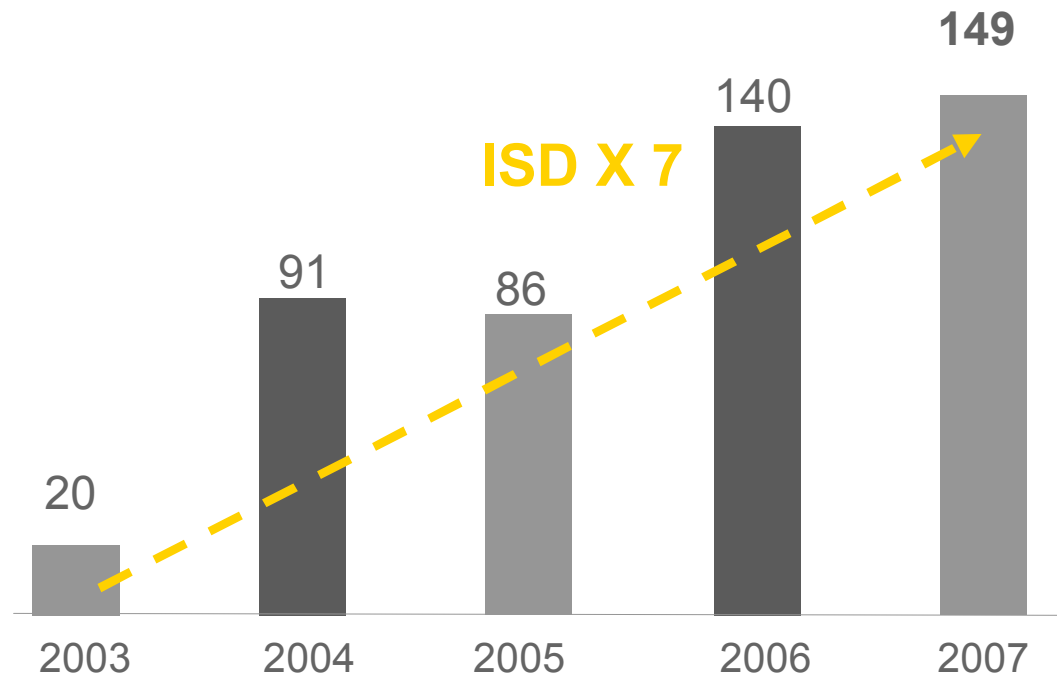
Infrastructura de transport și logistică (8%)

Climatul social (6%)

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Creștere impresionantă a investițiilor în ultimii 5 ani

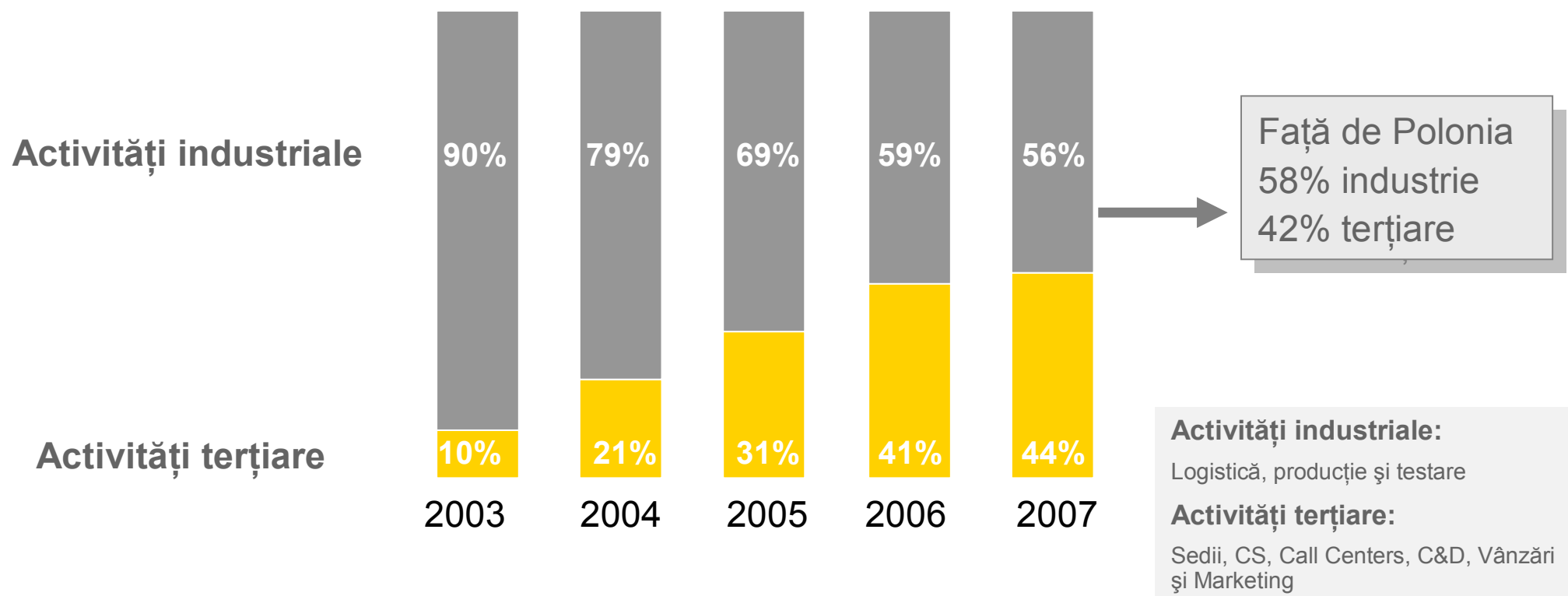
Evoluția ISD în România (2003-2007)

Sursa: EY European Investment Monitor 2008

Către o economie de tip occidental?

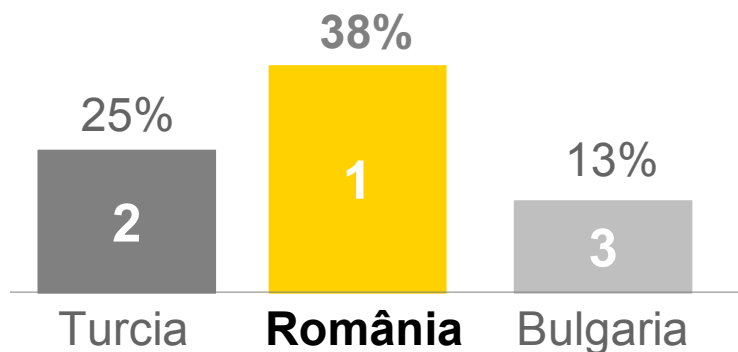
*Cota de piață a activităților terțiare din proporția ISD
în România (2003-2007)*

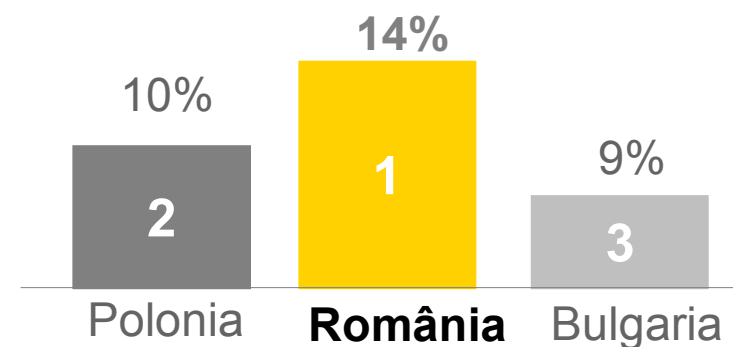
Sursa: Ernst & Young European Investment Monitor 2008

O destinație pentru investiții în activități cu valoare adăugată

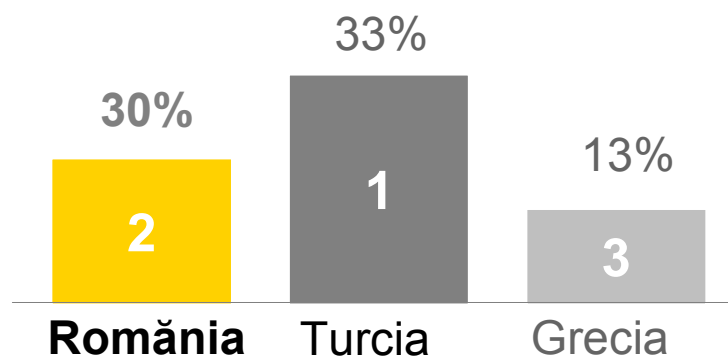
Primele 3 țări ESE pentru amplasarea unei unități de C&D

Primele 3 țări pentru amplasarea unui Centru de Servicii (CS)

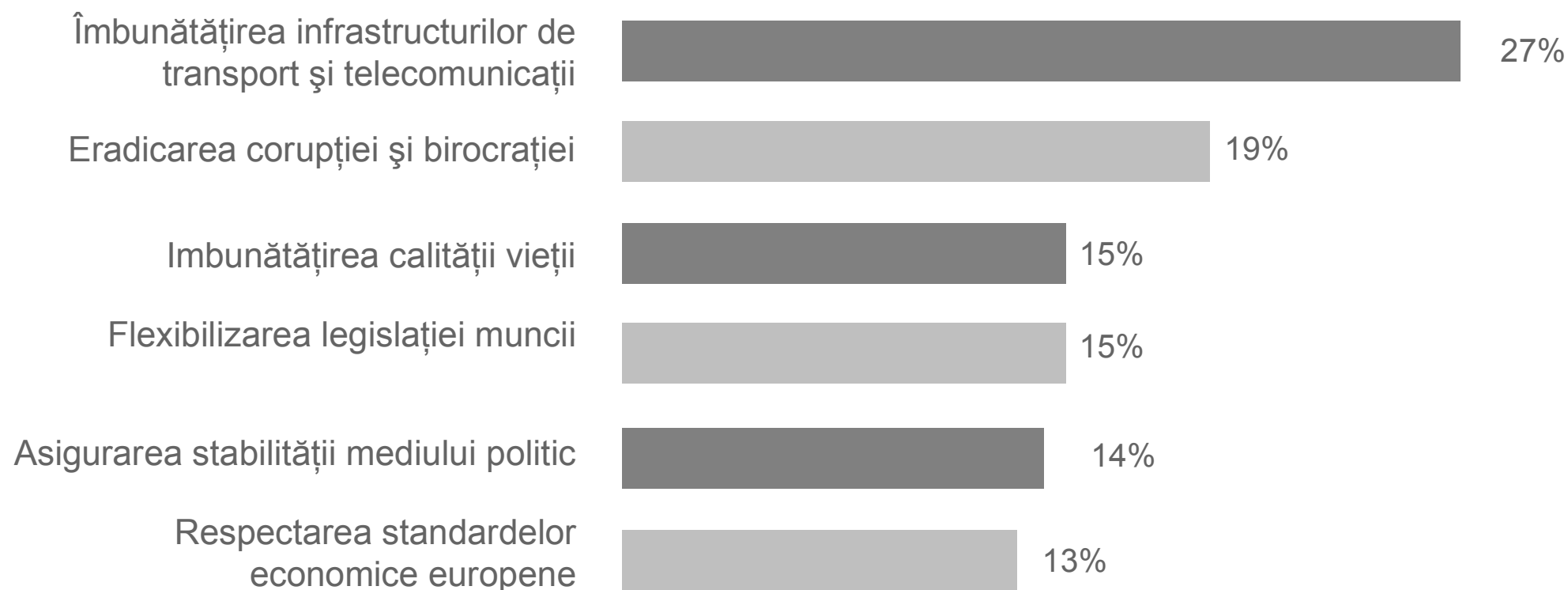
Primele 3 țări ESE pentru amplasarea sediului unei firme

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Infrastructura mai bună și mai multă transparență

Sugestii de îmbunătățire a atractivității României

Sursa: Studiul privind atractivitatea investițională a Europei de Sud-Est pentru anul 2008 – eșantion: 216 directori executivi

Persoane de contact

Ernst & Young România

- ▶ **Camelia Horlaci**
Country Managing Partner
- ▶ **Venkatesh Srinivasan**
Partner – Dept. de Asistență fiscală
- ▶ **Cornelia Bumbăcea**
Partner – Dept. de Asistență în tranzacții

Email: office@ro.ey.com

Ernst & Young International Location Advisory Services

- ▶ **Marc Lhermitte**
Partener
- ▶ **Fabrice Reynaud**
Senior Manager

Email: fabrice.reunaud@fr.ey.com